

ZNAČAJ ŽIVOTNE SREDINE I ODRŽIVOG RAZVOJA ZA ZDRAVLJE POPULACIJE U SVETLU PРИБЛИŽAVANJA SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI

Tatjana Tamaš

Univerzitet u Novom Sadu Medicinski fakultet

Marija Jevtić

Univerzitet u Novom Sadu Medicinski fakultet

Institut za javno zdravlje Vojvodine

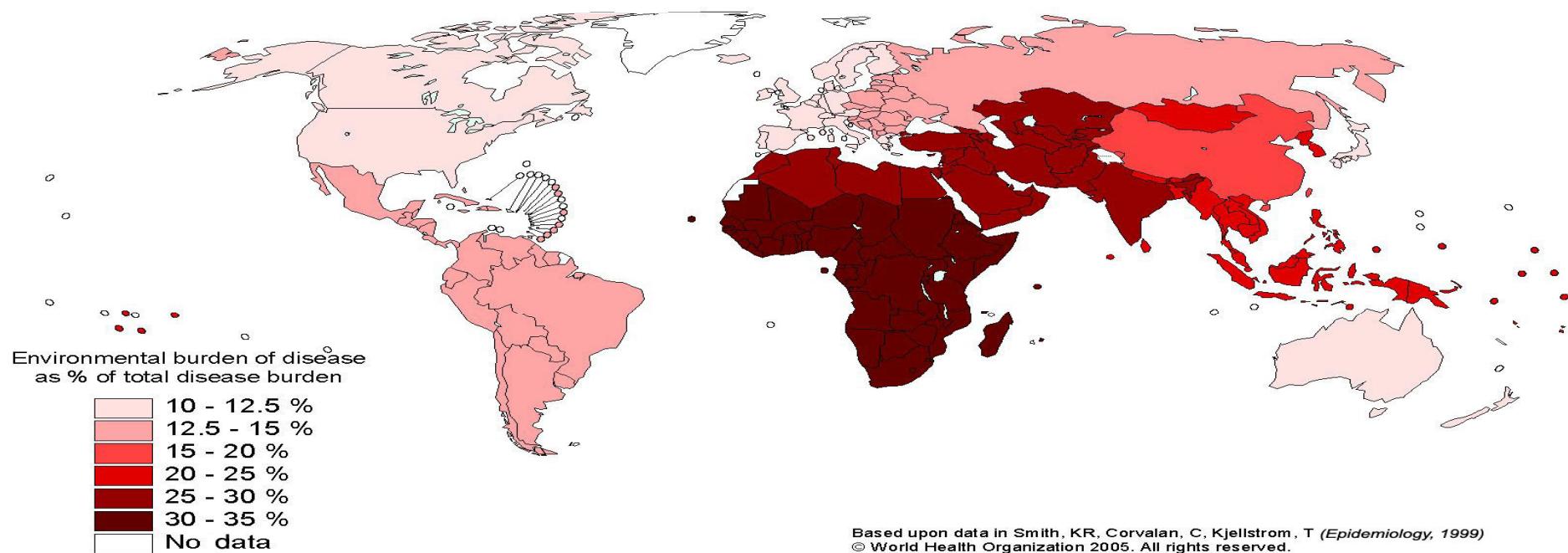
-
- 1. UVOD**
- 2. UTICAJ ŽIVOTNE
SREDINE NA
ZDRAVLJE**
- 3. ODRŽIVI RAZVOJ I
ZDRAVLJE
POPULACIJE**
- 4. EVROPSKA UNIJA I
POGLAVLJE 27**
- 5. ZAKLJUČAK**

UVOD

Definisana u kontekstu zdravlja životna sredina obuhvata:

- prirodnu životnu sredinu (vazduh, vodu, zemljište i hranu),
- izgrađenu životnu sredinu (uključujući stanovanje i urbanu sredinu),
- predmete opšte upotrebe.

Environmental burden of disease globally

UTICAJ ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVLJE

Zagađenje vazduha

Posledice dejstva zagađujućih materija na ljudski organizam:

- oštećenja i iritacija vazdušnih puteva i pluća (*ozon, sumpor-dioksid, kiseli aerosoli, azotni oksidi, čestice*),
- oštećenje srca i poremećaji srčanog ritma (*čestice*),
- negativni uticaj na razvoj centralnog nervnog sistema (*živa, olovo, toluen*),
- mutageni i teratogeni efekat (*toluen, benzen*),
- promene u funkcionisanju hormona - imitatori hormona (*ollovo, kadmijum, poliaromatični ugljovodonici - PAH, benzen*),
- kancerogeni efekat (*PAH, nikl, azbest*)

M. Kristiforović-Ilić, "Higijena, medicinska ekologija i javno zdravlje", 2010.

UTICAJ ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVLJE

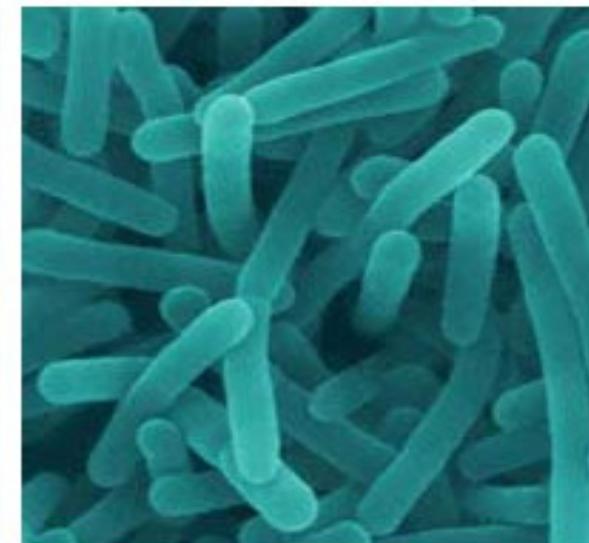
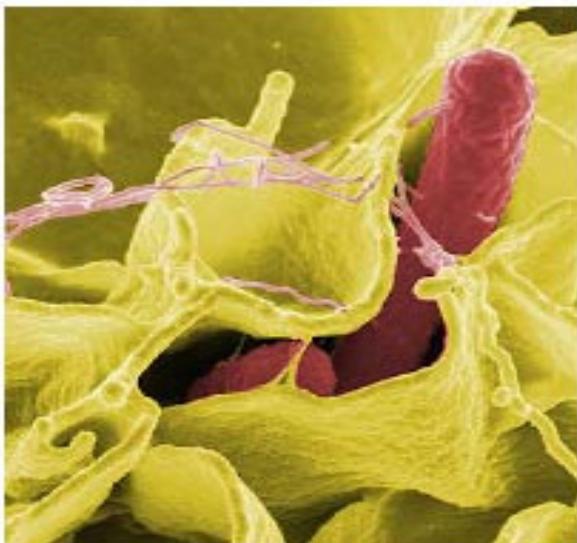
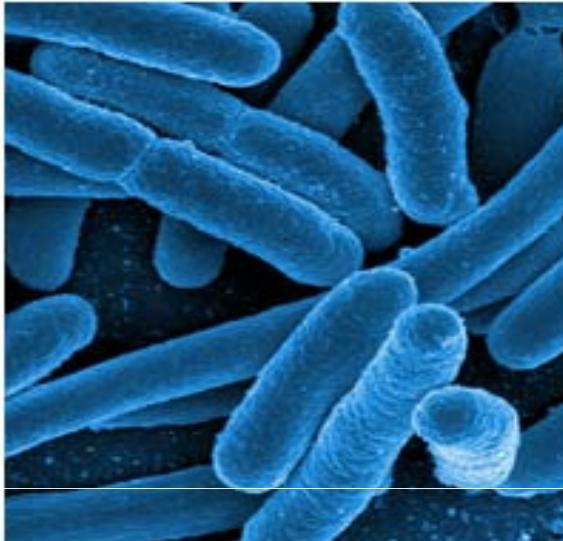
Voda i sanitacija

Od 1990. godine do danas više od 2 milijarde ljudi je dobilo bezbednu vodu za piće, čime je 116 zemalja dospjelo jedan od Milenijumskih ciljeva razvoja.

World Health Organization and UNICEF, "Progress on Drinking Water and Sanitation – 2014 update"

UTICAJ ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVLJE

Bezbednost hrane

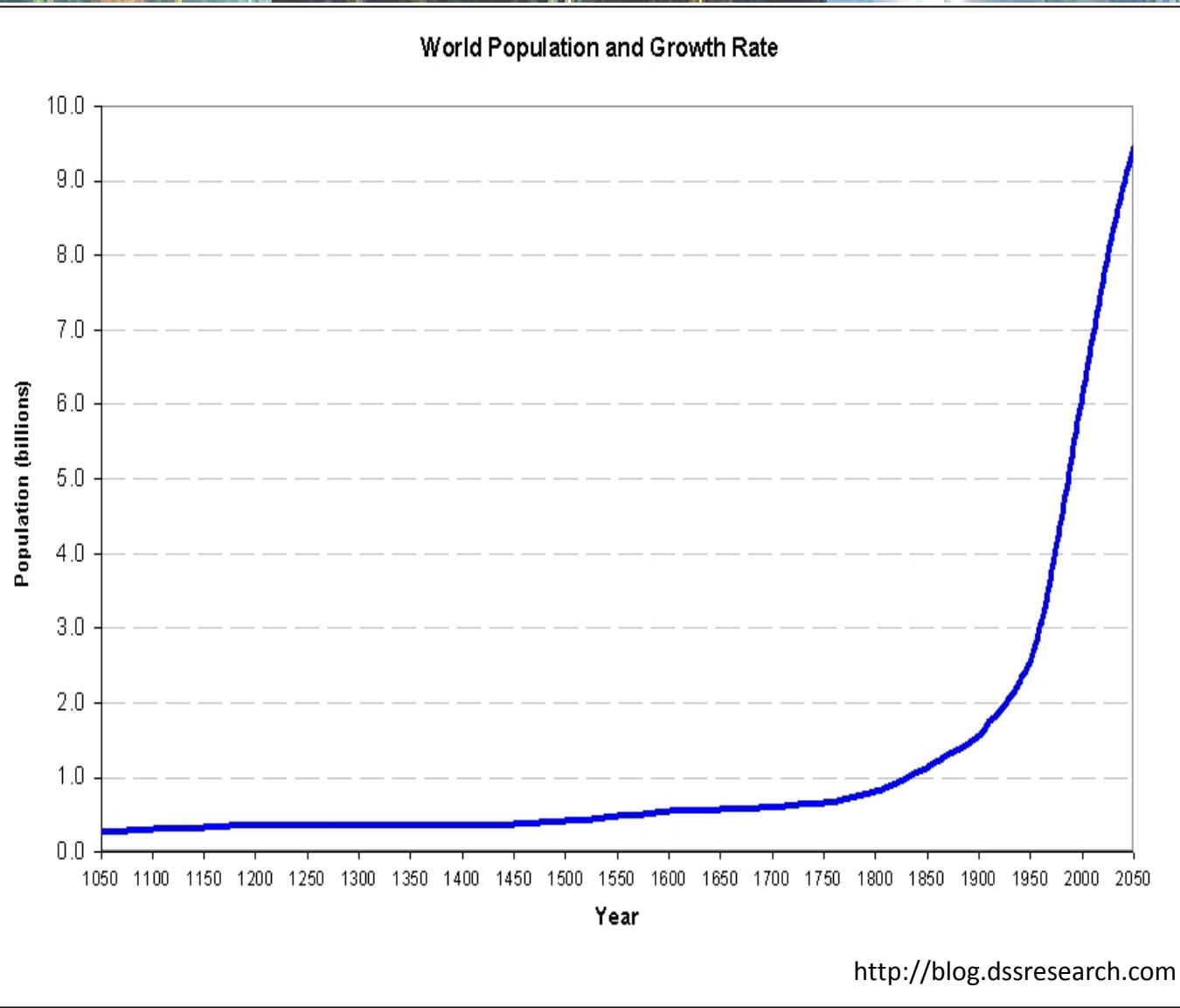

UTICAJ ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVLJE

Otpadne materije

ODRŽIVI RAZVOJ I ZDRAVLJE POPULACIJE

ODRŽIVI RAZVOJ I ZDRAVLJE POPULACIJE

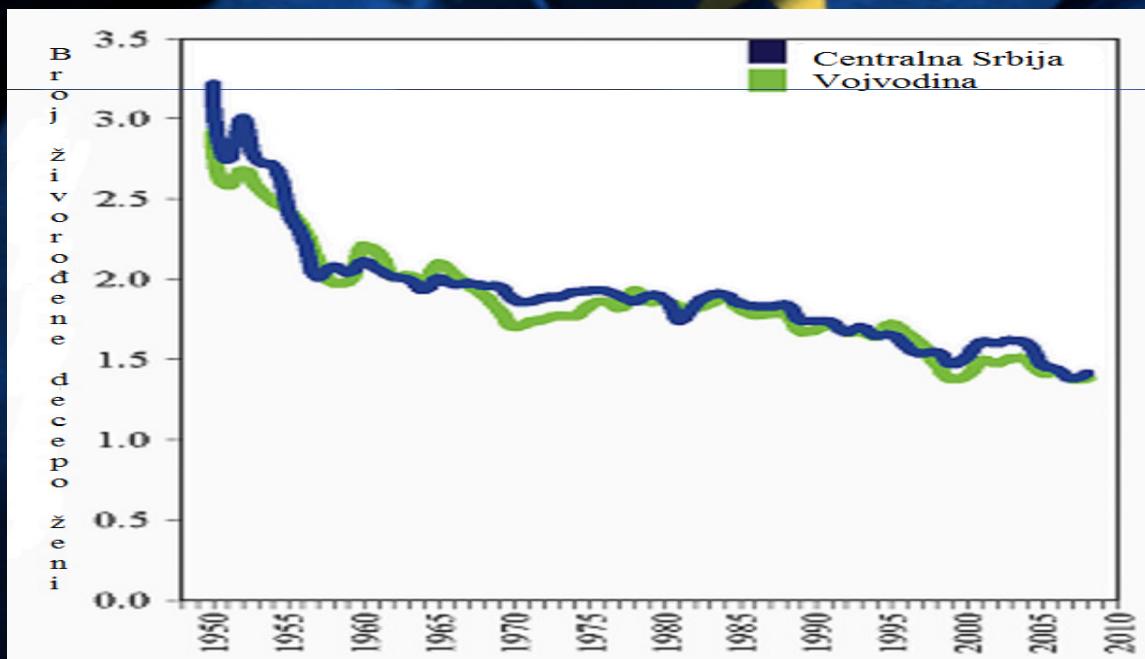
Specifični rizici za zdravlje usled klimatskih promena koje se u budućnosti mogu očekivati u Evropi su:

- povećanje morbiditeta i mortaliteta zbog direktnе izloženosti visokim temperaturama;
- malnutricija zbog smanjenja proizvodnje hrane u pojedinim delovima Evrope;
- povećan broj alimentarnih i hidričnih epidemija usled porasta temperature;
- povećan broj respiratornih oboljenja zbog produženja sezone polena;
- promena geografske distribucije vektorskih bolesti.

C.D.Butler, "Climate Change and Global Health", 2014.

EVROPSKA UNIJA I POGLAVLJE 27

Procenjuje se da će uspeh u procesu usaglašavanja najviše zavisiti od: *nacionalne politike, finansijskog usklađivanja, nivoa razvijenosti nacionalnih propisa i proširenja administrativnog kapaciteta* (Živković, 2014).

Rašević i Sedlecki, 2011.

ZAKLJUČAK

Održivi razvoj treba shvatiti kao izazov koji donosi nekada bolne mere u sadašnjosti sa ciljem poboljšanja kvaliteta života i očuvanja biološkog diverziteta na Zemlji u budućnosti.

Srbija je još uvek pred obimnim zadatkom zahtevnih reformi u oblasti zaštite životne sredine.

Posao u vezi poglavlja 27 nastaviće se i posle ulaska Srbije u Evropsku uniju.

HVALA NA PAŽNJI !